

=====
Ref. queixa núm. 061445
=====

Assumpte: retolació monolingüe de línies del metro de València.

Sra. directora,

Com sap, vam rebre en esta institució un escrit firmat pel Sr. (...), que va quedar registrat amb el número indicat més amunt.

Substancialment manifestava que havia comprovat que hi ha algunes parades del metro de València que tenen el nom exclusivament en castellà. A saber: en la línia 1 Fuente del Jarro, Canterería, Masalavés, Villanueva de Castellón. Línia 3: Alameda, Avenida del Cid, Colón, Alboraya. Línia 4: Empalme Primado Reig, Serrería. Línia 5: Aragón, Ayora, Amistad, per la qual cosa s'està incomplint la legislació vigent quant a la cooficialitat lingüística instaurada a la Comunitat Valenciana per la Constitució espanyola, l'Estatut d'autonomia i la Llei d'ús i ensenyament del valencià.

En considerar que la queixa reunia els requisits establits en els articles 12 i 17 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, va ser admesa, i li'n vam donar trasllat de conformitat amb el que determina l'article 18.1 de la citada Llei, a fi de contrastar les al·legacions formulades per la persona interessada, i per demanar informació suficient sobre la realitat d'estos fets i de la resta de circumstàncies concurrents en este supòsit.

La comunicació rebuda de la directora-gerent de Ferrocarrils de la Generalitat Valenciana donava compte del que segueix:

(...) "En relació als cartells de les estacions de la xarxa, F.G.V. ve observant des de fa anys el règim de cooficialitat lingüística, utilitzant una terminologia senzilla que coincidisca amb les denominacions usades per la majoria de la població a fi d'evitar confusions entre els ciutadans, alhora que tals criteris són fonamentals per a la prestació d'un servici públic.

Així pot comprovar-se la prevalença del valencià utilitzada en els cartells, impresos i plànols, al definir estacions i baixadors com Lliria, Burjassot, Foios, Tarongers, Amistat, Font Almaguer, Nou d'Octubre, etc. En altres casos com Alameda o Fuente del Jarro no s'ha utilitzat el valencià per ser el topònim castellà més conegut i tindre molt poca similitud amb el valencià Albereda o Font del Gerro, fet que pot induir a error als nostres clients.

No obstant cal dir que des de fa anys ve sent objectiu fonamental de F.G.V. l'estímul de l'ús del valencià i sempre que l'actuació concreta no produïska confusió al ciutadà s'empren ambdós idiomes en el mateix suport comunicatiu o informatiu com així consta en els impresos, formularis i models oficials.

Poden romandre cartells amb la terminologia en castellà en estacions definides en valencià. Per a fer un ús eficient dels nostres recursos, estem canviant els elements de senyalètica a mesura que es van deteriorant i no abans. Però, com hem manifestat en anteriors ocasions, és el nostre objectiu millorar cada dia i per això ens comprometem a incrementar els nostres esforços en l'impuls de l'ús del valencià.”

Esta comunicació va ser posada de manifest a l'interessat a fi que formulara les al·legacions que considerara convenientes, i així ho va fer i va ratificar íntegrament el seu escrit inicial de queixa, per la qual cosa resollem la queixa amb les dades que consten en l'expedient, per la qual cosa li demane que considere els arguments que, com a fonament del suggeriment amb què concloem, seguidament li expose:

La LUEV, Llei 4/1983, de 23 de novembre, regula l'ús normal i oficial del valencià, i en el seu art. 7 estableix que el valencià és la llengua pròpia de la Comunitat Valenciana i de la resta d'administracions públiques, i oficial, juntament amb el castellà.

En l'art. 15 del mateix cos legal atribuïx al Consell determinades competències per a la regulació de la toponímia oficial en valencià.

D'altra banda, i amb el mateix objectiu que la LUEV de recuperar l'ús del valencià, el Decret 145/1986 de 24 de novembre, del Consell de la Generalitat Valenciana, en la seua disposició final primera i a fi de regular, com ha quedat dit, l'ús del valencià en la senyalització de les vies de comunicació, instal·lacions i serveis públics en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, autoritza, a la que aleshores es denominava Conselleria d'Educació i Ciència, a dictar les disposicions necessàries per al seu compliment.

L'Ordre d'1 de desembre de 1993 de la Conselleria d'Educació i Ciència assenyala en l'art. primer que el criteri general d'ús de les llengües oficials a la Comunitat Valenciana en la senyalització de les vies i serveis públics haurà d'atendre al predomini lingüístic establert en el títol cinqué de la LUEV.

Així mateix, assenyala que en els casos en què per manament legal es requerix la senyalització en les dues llengües, es donarà prioritat a una o l'altra segons el predomini lingüístic en què s'ubique el senyal.

L'art. segon de la citada Ordre d'1 de desembre de 1993 sobre ús de les llengües oficials en la toponímia, en la senyalització de les vies de comunicació i en la retolació dels serveis públics en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana assenyala que:

1. “Els topònims i la designació genèrica que els acompanya s’hauran d’usar, independentment de la llengua usada en la resta d’elements informatius, en la llengua de predomini lingüístic de la zona a què pertany el topònim.

Les disposicions legals assenyalades són clares i terminants, i no exigixen cap interpretació, i és obvi el dret que assistix al promotor de la queixa que ens ocupa.

De conformitat amb el que antecedit, formulem a Ferrocarrils de la Generalitat Valenciana el suggeriment següent:

Que en el marc de les seues competències i en futurs treballs de senyalització d’estacions de la xarxa de Ferrocarrils de la Generalitat Valenciana, observe la cooficialitat lingüística instaurada a la Comunitat Valenciana.

De conformitat amb el que preveu l’article 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, li agrairem que ens remeta, en el termini d’un mes, el preceptiu informe en què ens manifeste l’acceptació o no del suggeriment que fem o, si s’escau, les raons que considere per a no acceptar-la.

Perquè en prenga coneixement, li faig saber, igualment, que, a partir del mes següent a la data en què s’ha dictat, la resolució serà inserida en la pàgina web de la institució.

Agraïm la seua col·laboració i la remissió del que li hem sol·licitat.

Atentament,

Emilia Caballero Álvarez
Síndica de Greuges e.f. de la Comunitat Valenciana